

PATVIRTINTA

Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro
direktoriumi

2021 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. V-38
(Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro
direktoriumi)

2023 m. d. įsakymo Nr. V-
redakcija)

TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ, ATsirandančių iš KONCESIJOS IR VALDŽIOS IR PRIVATAUS SUBJEKTŲ PARTNERYSTĖS SUTARČIŲ, APSKAITOS POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Turto ir įsipareigojimų, atsirandančių iš koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarčių, apskaitos politikoje (toliau – apskaitos politika) aprašyti turto ir įsipareigojimų apskaitos principai, taikomi tvarkant koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų sutarčių (toliau – Koncesijos sutartis) apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas.

2. Apskaitos politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS).

3. Apskaitos politika taikoma:

3.1. Įstaigų, kurių apskaitą centralizuotai tvarko Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras (toliau - NBFC), apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms parengti;

3.2. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms parengti.

4. Apskaitos politikoje:

4.1. Įstaigos, nurodytos 3 punkte, apskaitos politikos II-IV skyriuose vadinamos vienu žodžiu „Įstaiga“ arba „Įstaigos“.

4.2. sutarčių, nurodytų 1 punkte, privataus sektoriaus dalyviai toliau vadinami vienu žodžiu „Koncesininkas“.

II SKYRIUS TURTO PRIPAŽINIMAS

5. Turtas pripažįstamas vadovaujantis 27-ojo VSAFAS „Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys“ nuostatomis.

6. Įstaigų, kurios yra sudariusios Koncesijos sutartis, apskaitoje gali būti pripažįstamas šis turtas:

6.1. Koncesininko iki Koncesijos sutarties sudarymo nuosavybės ar patikėjimo teise valdytas turtas;

6.2. Koncesininko pagal Koncesijos sutartį naujai sukurtas, pastatytas arba įgytas turtas;

6.3. iki Koncesijos sutarties sudarymo Įstaigos valdytas valstybės turtas;

6.4. atnaujintas Įstaigos turtas.

7. Apskaitoje turtas pripažįstamas ir registruojamas, kai tenkinamos šios sąlygos:

7.1. Įstaiga kontroliuoja ir reguliuoja, kokias viešąsias paslaugas, kam ir už kokį atlyginimą pagal Koncesijos sutartį Koncesininkas, valdydamas turtą ir (arba) naudodamasis juo, turi teikti;

7.2. nepriklausomai nuo to, kas gauna ekonominę naudą Koncesijos sutarties galiojimo metu, sutarties pasibaigimo momentu turto nuosavybės arba patikėjimo teisė priklauso Įstaigai.

8. Jei, pasibaigus Koncesijos sutarčiai, įstatymų nustatytais atvejais turto nuosavybės teisė ir su turtu susijusi būsima ekonominė nauda bei rizika perduodama Koncesininkui ar kitam privačiam subjektui, turtas iš Įstaigos apskaitos nurašomas nuosavybės teisės perdavimo dieną.

9. Apskaitoje pirminio pripažinimo metu pagal Koncesijos sutartį įgytas turtas vertinamas tikrąja verte, išskyrus atvejus, kai turtas jau buvo užregistruotas apskaitoje iki Koncesijos sutarties sudarymo. Jei turtas apskaitoje buvo užregistruotas iki Koncesijos sutarties sudarymo, šio turto apskaitai ir toliau taikoma ta pati apskaitos politika, kuri buvo taikoma iki Koncesijos sutarties sudarymo.

III SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIPAŽINIMAS

10. Įsipareigojimai pripažįstami vadovaujantis 27-ojo VSAFAS „Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys“ nuostatomis.

11. Kai pripažįstamas pagal Koncesijos sutartį sukurtas turtas, ta pačia suma turi būti pripažįstamas ir įsipareigojimas (atlyginimas Koncesininkui).

12. Apskaitoje pripažinti įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu turi būti įvertinami ta pačia suma kaip pagal Koncesijos sutartį sukurtas turtas, koreguojant bet kokių papildomų atsiskaitymų Koncesininkui vertę.

13. Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami iki Koncesijos sutarties galiojimo pabaigos.

14. Koncesininko atlygis gali būti nustatomas taikant šiuos metodus:

14.1. finansinių įsipareigojimų;

14.2. teisių suteikimo.

15. Koncesininkui gali būti atsilyginama vienu šių būdų arba derinant kelis būdus:

15.1. taikant finansinių įsipareigojimų metodą, besąlygiškai mokamas atlyginimas Koncesijos sutartyje nustatyta suma ar atsilyginama kitu finansiniu turtu;

15.2. taikant teisių suteikimo metodą, atsilyginama kitomis priemonėmis:

15.2.1. suteikiama teisė uždirbti pajamas iš trečiųjų šalių, naudojančių pagal Koncesijos sutartį sukurtą turtą;

15.3. leidžiama Koncesininkui naudotis kitu pajamas duodančiu turtu.

16. Finansinių įsipareigojimų metodas taikomas, kai Įstaiga Koncesininkui už turto statymą ar turto atnaujinimo paslaugas turi besąlygiškai mokėti atlygį, lygų Koncesijos sutartyje nustatyta pinigų sumai, ar atsilyginti kitu finansiniu turtu. Šia suma apskaitoje pripažįstamas finansinis įsipareigojimas. Laikoma, kad Įstaiga turi besąlygišką įsipareigojimą, jei yra garantavusi mokėti Koncesijos sutartyje nustatytas arba galimas nustatyti sumas ar šių sumų ir Koncesininko gautų pajamų už viešąsias paslaugas skirtumą.

17. Teisių suteikimo metodas taikomas, kai Įstaiga neturi besąlyginio įsipareigojimo mokėti Koncesininkui atlygį už turto atnaujinimą ar sukūrimą, o vietoj to suteikia Koncesininkui teisę uždirbti pajamas naudojantis pagal Koncesijos sutartį sukurtu turtu arba suteikia kitą turtą, iš kurio galima uždirbti pajamas. Jei toks įsipareigojimas atitinka visus jam pripažinti nustatytus kriterijus, apskaitoje jis registruojamas ir finansinėse ataskaitose rodomas kaip ateinančių laikotarpių pajamos.

18. Suteiktos teisės galioja iki Koncesijos sutarties pabaigos, todėl Įstaiga pajamas pripažįsta per visą teisių galiojimo laikotarpį, atsižvelgdama į Koncesininko numatomų uždirbti pajamų pasiskirstymą.

IV SKYRIUS TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ TIKROSIOS VERTĖS NUSTATYMAS

19. Iš Koncesijos sutarčių atsirandantis turtas ir įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu vertinami tikrąja verte.

20. Kai Koncesininko atlygiui nustatyti taikomas finansinių įsipareigojimų metodas, turto tikroji vertė yra lygi mokėjimų už tą turtą dabartinių verčių sumai. Amortizuota savikaina skaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą:

$$AS = PS_1 / (1+r) + PS_2 / (1+r)^2 + \dots + PS_n / (1+r)^n, \text{ kur:}$$

AS – amortizuota savikaina;

PS₁ ...PS_n – 1-ojo–n-ojo laikotarpio grynieji būsimieji pinigų srautai;

r – pirminio pripažinimo metu nustatyta laikotarpio apskaičiuotų palūkanų norma;

1 ... n – laikotarpiai (metai arba mėnesiai), kurių grynieji būsimieji pinigų srautai skaičiuojami.

21. Jei Koncesininkui atsilyginama taikant vieną iš apskaitos politikos 15 punkte nurodytų būdų, skaičiuojant amortizuotą savikainą, palūkanų norma yra neigiama, amortizacija neskaičiuojama, o įsipareigojimo savikaina prilyginama amortizuotai savikainai.

22. Kai Koncesininko atlygiui nustatyti taikomas teisių suteikimo metodas, turto tikroji vertė yra lygi suteiktų teisių ar kito perduoto turto tikrąja verte registruojamam įsipareigojimui – ateinančių laikotarpių pajamoms.

23. Atlikti mokėjimai iki Koncesijos sutartyje numatyto sukurti ar atnaujinti turto pripažinimo registruojami kaip išankstiniai mokėjimai.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Turto ir įsipareigojimų, atsirandančių iš koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarčių apskaitos politika tvirtinama ir keičiama Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro vadovo sprendimu.

25. Laikantis pastovumo principo, apskaitos politika taikoma nuolat arba gana ilgą laiką.

26. Apskaitos politika gali būti peržiūrima ir atnaujinama pagal poreikį, keičiantis strateginėms kryptims ir (ar) tikslams, apskaitos standartams, apskaitą reglamentuojantiems teisės aktams ar kitiems išoriniams ir (ar) vidiniams veiksniams, kurie galėtų daryti įtaką apskaitos metodams.

27. Jei buvo keista apskaitos politika, aiškinamajame rašte turi būti pateikta informacija apie apskaitos politikos keitimo priežastis, kokiems finansinės būklės ir veiklos rezultatų ataskaitų straipsniams šis pakeitimas turėjo įtakos ir kokios šių straipsnių sumos buvo koreguotos.

28. Apskaitos politika yra vieša ir laisvai prieinama visoms suinteresuotoms šalims, skelbiama Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro interneto svetainėje www.nbfc.lt